Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

İfade ve Bilgi Edinme Özgürlüğü

I. Oturum

Doç. Dr. Ulaş Karan
ulas.karan@bilgi.edu.tr

17 Kasım 2022

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

İfade ve Bilgi Edinme Özgürlüğü

- **Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İhlal Kararları 1959-2021**

	Toplam	Türkiye	Oran
İfade Özgürlüğü	1010	418	%41
Örgütlenme ve Toplanma Özgürlüğü	354	111	%31

- **Anayasa Mahkemesi İhlal Kararları 2012-2021**

İfade Özgürlüğü	663
Örgütlenme ve Toplanma Özgürlüğü	217

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

İfade ve Bilgi Edinme Özgürlüğü

- **Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İhlal Kararları 1959-2021**

Almanya	9
Andorra	0
Arnavutluk	0
Avusturya	36
Azerbaycan	17
Belçika	4
Birleşik Krallık	15
Bosna Hersek	0
Bulgaristan	22
Çekya	1
Danimarka	1
Ermenistan	4
Estonya	1
Finlandiya	20
Fransa	40
Gürcistan	2
Hırvatistan	9

Hollanda	7
İrlanda	2
İspanya	10
İsveç	2
İsviçre	19
İtalya	11
İzlanda	7
Karadağ	2
GKRY	1
Letonya	4
Liechtenstein	1
Litvanya	2
Lüksemburg	3
Macaristan	34
Makedonya	3
Malta	5
Moldova	21

Monako	0
Norveç	6
Polonya	36
Portekiz	28
Romanya	35
Rusya	114
San Marino	0
Slovakya	11
Slovenya	3
Sırbistan	9
Türkiye	418
Ukrayna	20
Yunanistan	17
TOPLAM	1010
YÜZDE	41%

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

İfade ve Bilgi Edinme Özgürlüğü

- Temel Kavramlar,
- Hakkın Öznesi,
- Hakkın Kapsamı,
- Doğurduğu Yükümlülükler,
- İfadenin İçeriği,
- İfadenin Dile Getirildiği Araçlar.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Temel Kavramlar

- Ayrımcılık
- Basın özgürlüğü
- Caydırıcı etki
- Hakaret ve sövme
- Müstehcenlik
- Bilgi edinme
- Sansür/Otosansür
- Şiddete teşvik veya tahrik
- Terör propagandası
- Nefret Söylemi
- Savaş propagandası

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Hakkın Öznesi

- Hakkın öznesi hem **gerçek**, hem de **tüzel kişi**lerdir.
- **Vatandaşlar** ile **yabancılar** arasında yalnızca “siyasi ifadeler” bakımından bir fark gözetilebilir.
- Öznenin **sıfatı** ancak hakkın sınırlanmasında gündeme gelebilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Hakkın Öznesi

Anayasa, Md. 16: Yabancıların durumu

Temel hak ve hürriyetler, yabancılar için, milletlerarası hukuka uygun olarak kanunla sınırlanabilir.

AİHS, Md. 16: Yabancıların siyasal faaliyetlerinin kısıtlanması

10, 11 ve 14. maddelerin hiçbir hükmü, Yüksek Sözleşmeci Taraflar'a yabancıların siyasal etkinliklerine kısıtlama getirmelerini yasakladığı anlamında değerlendirilemez.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Hakkın Kapsamı

- Görüş sahibi olma özgürlüğü,
- Bilgi ve düşünceyi edinme özgürlüğü,
- Bilgi ve düşünceyi yayma özgürlüğü,
- Bilgi edinme hakkı

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Doğurduğu Yükümlülükler

Negatif Yükümlülükler:

- Haklar, devlete karşı kullanılır.
- Devletin temel görevi hak ve özgürlük kullanımına müdahale etmemesi, engellememesi, ancak saygı göstermesidir. (Saygı gösterme yükümlülüğü)
- Temel haklara sahip olan bireylerle, egemenlik yetkisine sahip olan, ancak temel hakları bulunmayan devlet karşı karşıya gelir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Doğurduğu Yükümlülükler

Pozitif Yükümlülükler:

- Devlet hak ve özgürlüklerin garantörüdür.
- Devlet hareketsiz kalmamalı, eylemde bulunmalıdır.
- AİHS 1. Madde: “Yüksek Sözleşmeci Taraflar kendi yetki alanları içinde bulunan herkesin, bu Sözleşme’nin birinci bölümünde açıklanan hak ve özgürlüklerden yararlanmalarını sağlarlar.”

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Doğurduğu Yükümlülükler

Pozitif Yükümlülükler:

- **Koruma Yükümlülüğü:** Devlet kişilerin haklarını üçüncü kişilerin eylemlerine karşı korumakla yükümlüdür.
- **Yerine Getirme Yükümlülüğü:** Devlet, hakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamakla yükümlüdür.
- Yükümlülüğün yerine getirilmesinde uygulanacak yöntemin seçiminde devletin takdir yetkisi vardır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Doğurduğu Yükümlülükler

- Hem **negatif**, hem de **pozitif** yükümlülük doğurur.
- Pozitif yükümlülükler için **ifadenin türü, kamusal tartışmalara katkı sunma kapasitesi, ifadeye yönelik getirilen kısıtlamaların niteliği ve kapsamı, ifadelerin dile getirilmesi için alternatif yolların mevcut olup olmadığı ve kamuoyunun ve diğer kişilerin kullanılan ifadeler karşısında sahip oldukları hakların ağırlığı** gibi ölçütler değerlendirilir.
- **Yatay etki** doğurabilen bir haktır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Doğurduğu Yükümlülükler

Yatay Etki:

- Devlet organları temel haklarla bağlı ise, bireyler evleviyetle bağlıdır.
- Özel gücün makul olmayan kullanımı ya da kötüye kullanımı yaptırım altına alınmalıdır.
- Bireyler sadece devlete karşı değil diğer bireylere karşı da korunmalıdır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Doğurduğu Yükümlülükler

Pozitif Yükümlülükler:

Anayasa, Md. 5: Devletin temel amaç ve görevleri, Türk Milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Doğurduğu Yükümlülükler

Yatay Etki:

Anayasa, Md. 11: Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

İfadenin İçeriği

- *"Toplumun ilerlemesi ve her insanın gelişmesi için esaslı koşullardan biri olan demokratik toplumun asıl temellerinden birini oluşturmaktadır. İfade özgürlüğü, 10. maddenin 2. fıkrasına bağlı olarak, yalnızca lehte olduğu kabul edilen veya zararsız ya da ilgilenmeye değmez görülen bilgi veya düşünceler için değil, aynı zamanda devletin veya nüfusun bir bölümü için saldırgan, şok edici veya rahatsız edici bilgi ve düşünceler için de uygulanır. Bunlar, çoğulculuğun, hoşgörünün ve açık fikirliliğin gerekleridir; bunlar olmaksızın demokratik toplum olmaz.*" (AİHM, *Handyside v. BK*, B. No. 5493/72, 07.12.1976, para. 49)

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

İfadenin İçeriği

- İçerik bakımından bir **sınır yoktur**.
- Siyasi, sanatsal, akademik, ticari, dini, ahlaki vs. **her türlü ifadeyi koruma altına alır**.
- Bir ifadenin değersiz, topluma yararsız, ticari amaçlı dile getirilmesi önemli değildir.
- Nefret söylemi ve savaş propagandası?

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

İfadenin Dile Getirildiği Araçlar

- Kullanılan araçlar bakımından da bir **sınır bulunmamaktadır**.
- Basılı, görsel, işitsel vs. **her türlü mecrada ve her biçimde kullanılabilir**.
- İnternet, ifade özgürlüğünün kullanıldığı temel mecra haline geliyor.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

İfadenin Dile Getirildiği Araçlar

- Basılı Yayın (gazete; dergi ve diğer süreli yayınlar; kitap vs.)
- İnternet (İnternet haber portalı, sosyal medya hesabı, haber ajansı vs.)
- Radyo
- Televizyon
- Diğer her türlü araç…

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

İfadenin Dile Getirildiği Araçlar

"İnternet, modern demokrasilerde başta ifade özgürlüğü olmak üzere temel hak ve özgürlüklerin kullanılması bakımından önemli bir değere sahip bulunmaktadır. Sosyal medya, medya içeriğini oluşturmak, yayınlamak ve yorumlamak şeklinde bireysel katılıma imkan veren şeffaf ve karşılıklı iletişim kurulan bir platform şeklindeki medya kanalıdır. internetin sağladığı sosyal medya zemini kişilerin bilgi ve düşüncelerini açıklama, karşılıklı paylaşma ve yaymaları için vazgeçilmez niteliktedir." (*Youtube LLC Corporation Service Company ve Diğerleri Kararı*, B. No. 2014/4705, 29.05.2014, para 52)

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

İfade ve Bilgi Edinme Özgürlüğü

II. Oturum

Doç. Dr. Ulaş Karan

ulas.karan@bilgi.edu.tr

17 Kasım 2022

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

İfade ve Bilgi Edinme Özgürlüğü

- AB Müktesebatı,
- Avrupa Konseyi,
- Birleşmiş Milletler.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi

Md. 19:

Herkesin düşünce ve anlatım özgürlüğüne hakkı vardır. Bu hak düşüncelerinden dolayı rahatsız edilmemek, ülke sınırları söz konusu olmaksızın, bilgi ve düşünceleri her yoldan araştırmak, elde etmek ve yaymak hakkını gerekli kılar.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı

Md. 11:

1. Herkes, ifade özgürlüğü hakkına sahiptir. Bu hak, kamu makamlarının müdahalesi olmaksızın ve ulusal sınırlarla kısıtlanmaksızın bir görüşe sahip olma, haber ve düşünceleri elde etme ve bunları ulaştırma özgürlüğünü içerir.

2. Basının özgürlüğüne ve çoğulculuğuna saygı gösterilecektir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Avrupa Birliği Müktesebatı

- **Ceza hukuku yoluyla ırkçılık ve yabancı düşmanlığının belirli biçimleri ve ifadeleri ile mücadele çerçeve kararı** (Council Framework Decision 2008/913/JHA of 28 November 2008 on combating certain forms and expressions of racism and xenophobia by means of criminal law)
- **Görsel işitsel medya hizmetleri Direktifi** (Audiovisual Media Services Directive 2010/13/EU)
- **Terörizmle mücadele direktifi** (Directive (EU) 2017/541 of the European Parliament and of the Council of 15 March 2017 on combating terrorism and replacing Council Framework Decision 2002/475/JHA and amending Council Decision 2005/671/JHA)
- **Terörist nitelikli içeriklerin çevrimiçi yayılmasına dair tüzük** (Regulation (EU) 2021/784 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2021 on addressing the dissemination of terrorist content online)

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi

Md. 10:

(1) Herkes ifade özgürlüğü hakkına sahiptir. Bu hak, kamu makamları tarafından müdahale edilmeksizin ve ulusal sınırlar dikkate alınmaksızın, görüş sahibi olma, bilgi ve düşünceleri edinme ve yayma özgürlüğünü içerecektir. Bu madde devletlerin yayıncılığı, televizyon veya sinema işletmelerini izin alma koşuluna bağlamasını engellemeyecektir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi

Md. 10:

(2) Bu özgürlüklerin kullanımı, beraberinde ödev ve sorumlukları getirdiği için ulusal güvenlik, toprak bütünlüğü veya kamu emniyeti menfaatlerine, düzensizliğin veya suç işlenmesinin önlenmesi, sağlık veya ahlakın korunması, başkalarının şöhret veya haklarının korunması, gizli olarak elde edilen bilgilerin açıklanmasının önlenmesi veya yargı organlarının otorite ve tarafsızlığının sürdürülmesi için yasa tarafından öngörülen ve demokratik bir toplumda gerekli olan formalitelere, koşullara, kısıtlamalara veya cezalara tabi tutulabilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme

Md. 19:

1. Herkesin, bir müdahale ile karşılaşmaksızın fikirlere sahip olma hakkı vardır.

2. Herkes, düşüncelerini açıklama hakkına sahiptir; bu hak, herkesin, ülkesel sınırlara bağlı olmaksızın her çeşit bilgiyi ve fikri, sözlü, yazılı ya da basılı biçimde, sanat eserleri biçiminde ya da kendi seçeceği herhangi bir başka biçimde araştırma, edinme ve iletme özgürlüğünü de içerir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme

Md. 19:

3. Bu maddenin 2. fıkrasında öngörülen hakların kullanılması, özel bazı görev ve sorumlulukları da beraberinde getirir. Dolayısıyla, bunlara bazı sınırlamalar da konulabilir; ancak, bu sınırlamaların yasalarda öngörülmüş olması ve:

(a) Başkalarının haklarına ve şöhretine saygı bakımından ve;

(b) Ulusal güvenliğin, kamu düzeninin ya da kamu sağlığı ve genel ahlakın korunması bakımlarından gerekli olması zorunlu olmalıdır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Uluslararası Hukuk-Ulusal Hukuk İlişkisi

Anayasa, Md. 90/5:

Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır.

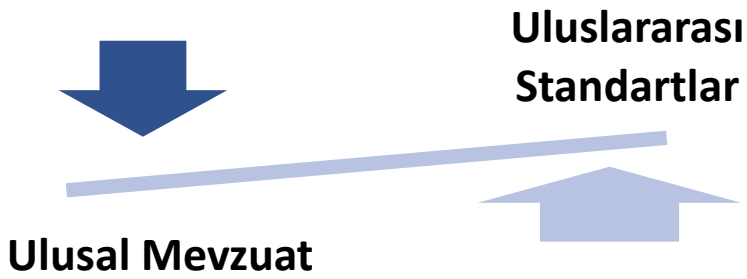

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Uluslararası Hukuk-Ulusal Hukuk İlişkisi

"...sözleşmeler hukuk sistemimizin bir parçası olup, kanunlar gibi uygulanma özelliğine sahiptir. Yine aynı fıkraya göre, uygulamada bir kanun hükmü ile temel hak ve özgürlüklere ilişkin olan sözleşme hükümleri arasında bir uyuşmazlığın bulunması halinde, sözleşme hükümlerinin esas alınması zorunludur. Bu kural bir zımni ilga kuralı olup, temel hak ve özgürlüklere ilişkin sözleşme hükümleriyle çatışan kanun hükümlerinin uygulanma kabiliyetini ortadan kaldırmaktadır."
AYM, Sevim Akat Eşki Kararı, B. No. 2013/2187, 19.12.2013, para. 44

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Uluslararası Hukuk-Ulusal Hukuk İlişkisi

"Başvuruya konu yargılama kapsamında verilen kararın TMK'nın 187. maddesine dayanarak verildiği anlaşılmaktadır. Ancak, ... ilgili Kanun hükmünün sözü edilen Sözleşme hükümleri ile çatıştığı görülmektedir. Bu durumda, uyuşmazlığı karara bağlayan Derece Mahkemelerinin, AİHS ve diğer uluslararası insan hakları andlaşmaları ile çatışan 4721 sayılı Kanun'un 187. maddesini kararlarına esas almayarak, başvuru konusu uyuşmazlık açısından Anayasa'nın 90. maddesi uyarınca uygulanması gereken uluslararası sözleşme hükümlerini dikkate alması gerektiği sonucuna varılmaktadır." **AYM, Sevim Akat Eşki Kararı, B. No. 2013/2187, 19.12.2013, para. 45**

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Anayasa

Anayasa, Md. 25: Düşünce ve Kanaat Hürriyeti

Herkes, düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir.

Her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; düşünce ve kanaatleri sebebiyle kınanamaz ve suçlanamaz.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Anayasa

Anayasa, Md. 26: Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti

Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet resmî makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar. Bu fıkra hükmü, radyo, televizyon, sinema veya benzeri yollarla yapılan yayımların izin sistemine bağlanmasına engel değildir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Anayasa

Anayasa, Md. 26: Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti

Bu hürriyetlerin kullanılması, millî güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği, Cumhuriyetin temel nitelikleri ve Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunması, suçların önlenmesi, suçluların cezalandırılması, Devlet sırrı olarak usulünce belirtilmiş bilgilerin açıklanmaması, başkalarının şöhret veya haklarının, özel ve aile hayatlarının yahut kanunun öngördüğü meslek sırlarının korunması veya yargılama görevinin gereğine uygun olarak yerine getirilmesi amaçlarıyla sınırlanabilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Anayasa

Anayasa, Md. 26: Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti

Haber ve düşünceleri yayma araçlarının kullanılmasına ilişkin düzenleyici hükümler, bunların yayımını engellememek kaydıyla, düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin sınırlanması sayılmaz.

Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunla düzenlenir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Anayasa

Anayasa, Md. 27: Bilim ve sanat hürriyeti

Herkes, bilim ve sanatı serbestçe öğrenme ve öğretme, açıklama, yayma ve bu alanlarda her türlü araştırma hakkına sahiptir.

Yayma hakkı, Anayasanın 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri hükümlerinin değiştirilmesini sağlamak amacıyla kullanılamaz.

Bu madde hükmü yabancı yayınların ülkeye girmesi ve dağıtımının kanunla düzenlenmesine engel değildir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Anayasa

Anayasa, Md. 32: Düzeltme ve cevap hakkı

Düzeltme ve cevap hakkı, ancak kişilerin haysiyet ve şereflerine dokunulması veya kendileriyle ilgili gerçeğe aykırı yayınlar yapılması hallerinde tanınır ve kanunla düzenlenir.

Düzeltme ve cevap yayımlanmazsa, yayımlanmasının gerekip gerekmediğine hâkim tarafından ilgilinin müracaat tarihinden itibaren en geç yedi gün içerisinde karar verilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

İfade ve Bilgi Edinme Özgürlüğü

III. Oturum

Doç. Dr. Ulaş Karan

ulas.karan@bilgi.edu.tr

17 Kasım 2022

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Basın Özgürlüğü

Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı, Md. 11:

1. Herkes, ifade özgürlüğü hakkına sahiptir. Bu hak, kamu makamlarının müdahalesi olmaksızın ve ulusal sınırlarla kısıtlanmaksızın bir görüşe sahip olma, haber ve düşünceleri elde etme ve bunları ulaştırma özgürlüğünü içerir.

2. Basının özgürlüğü ve çoğulculuğuna saygı gösterilecektir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Basın Özgürlüğü

- **Avrupa Medya Özgürlüğü Tüzüğü Tasarısı** (European Media Freedom Act)
- **Dezenformasyona İlişkin Uygulama Kuralları** (Code of Practice on Disinformation)- Dezenformasyona Karşı Eylem Planı (European Commission contribution to the European Council: Action Plan against Disinformation)
- **Gazetecilerin korunması, güvenliğinin sağlanması ve güçlendirilmesi konulu tavsiye** (Recommendation on the protection, safety and empowerment of journalists)

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Basın Özgürlüğü

Avrupa Temel Haklar Ajansı

- https://fra.europa.eu/en/publication/2021/hate-crime-reporting
- https://fra.europa.eu/en/content/e-media-toolkit
- https://fra.europa.eu/en/video/2022/positive-input-your-practical-guide-dealing-disinformation

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

İfade ve Bilgi Edinme Özgürlüğü

V-VI. Oturum

Doç. Dr. Ulaş Karan
ulas.karan@bilgi.edu.tr

18 Kasım 2022

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

İfade ve Bilgi Edinme Özgürlüğü ile Bağlantılı Diğer Haklar ve Özgürlükler

- Örgütlenme Özgürlüğü,
- Toplanma Özgürlüğü,
- Bilgi Edinme Hakkı,
- Nefret Söylemine Maruz Kalmama Hakkı,
- Adalete Erişim Hakkı,
- Özel Yaşama Saygı Hakkı,
- Cevap ve Düzeltme Hakkı,
- Kişisel Verilerin Korunması Hakkı,
- Unutulma Hakkı vs.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

İfade ve Bilgi Edinme Özgürlüğü ile Bağlantılı Diğer Haklar ve Özgürlükler

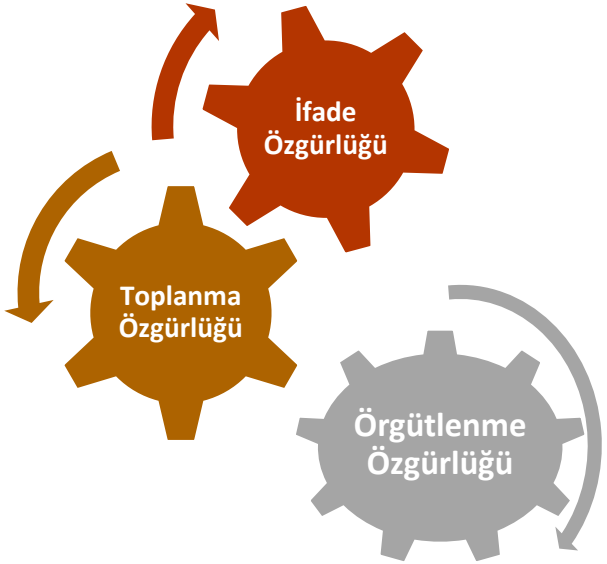

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Örgütlenme Özgürlüğü

- Bireylerin kendi menfaatlerini korumak için kendilerini temsil eden bir toplu teşekkül oluşturarak bir araya gelmesi özgürlüğü olarak tanımlanabilir.
- Hakkın medeni, siyasi ve ekonomik yönleri bulunmaktadır.
- Öznesi herkestir. Hem gerçek hem de tüzel kişiler yararlanır. İstisnalar dar yorumlanmalıdır.
- Öznenin sıfatı ancak hakkın sınırlanmasında gündeme gelebilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Örgütlenme Özgürlüğü

- Bir araya gelişin amacına dair herhangi bir sınırlama mevcut değildir.
- Herhangi bir amaçla (etnik, dinsel, dilsel, kültürel, toplumsal, siyasal, mesleki, spora yönelik veya yardım amaçlı) bir örgüt kurulabilir.
- Şiddete başvuru, ayaklanmaya çağrı veya demokrasi ile bağdaşmayan herhangi bir faaliyet dışında her türlü faaliyet serbesttir.
- Örgütler kuruluş amaçları dışında da faaliyet yürütebilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Örgütlenme Özgürlüğü

- "Örgüt" ifadesi özerk bir anlam taşır. Sendika, siyasi parti, dernek vs. her türlü STK'yı kapsamına alır.
- STK: Gönüllü olarak, kendi kendini yöneten ve kurucu veya üyelerinin belirlediği amaç doğrultusunda kâr amacı gütmeyen yapılar veya örgütler. (CM/Rec(2007)14)
    - Gönüllü olarak bir araya gelme,
    - Belirli bir amaca özgülenme,
    - Belirlenen amaç doğrultusunda özerk bir şekilde faaliyet yürütme,
    - Kâr amacı gütmeme.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Örgütlenme Özgürlüğü

- Kural olarak kamu tüzel kişileri hakkın öznesi değildir.
- Ancak hükümete bağlı çalışmayan, tamamen bağımsız olan kamu tüzel kişileri ise hükümet-dışı örgüt olarak kabul edilebilir.
- Bir örgüte üyelik zorunlu tutulamaz.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Örgütlenme Özgürlüğü

- Kayıt talebinin reddi ancak haklı bir nedenle olabilir.
- Süresiz bir yasaklama getirilemez.
- Yatay etki.
- Bu hak hem negatif, hem de pozitif yükümlülük doğurur.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Örgütlenme Özgürlüğü

AİHS, Md. 11:

1. Herkes, … menfaatlerini korumak için sendikalar kurmak ve sendikalara üye olmak da dahil, başkalarıyla birlikte örgütlenme özgürlüğü hakkına sahiptir.

2. Bu hakların kullanımına, ulusal güvenlik veya kamu emniyeti yararı için, düzensizliğin veya suç işlenmesinin önlenmesi için, sağlığın veya ahlakın korunması veya başkalarının hakları ve özgürlüklerinin korunması için, yasa tarafından öngörülen ve demokratik bir toplumda gerekli olanlardan başka bir kısıtlama getirilmeyecektir. Bu madde, bu hakların silahlı kuvvetler, emniyet veya devlet idaresi mensuplarınca kullanılmasına yasaya uygun olarak kısıtlama getirilmesini engellemeyecektir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Örgütlenme Özgürlüğü

Anayasa

Md. 33: Dernek kurma hürriyeti

Herkes, önceden izin almaksızın dernek kurma ve bunlara üye olma ya da üyelikten çıkma hürriyetine sahiptir.

Hiç kimse bir derneğe üye olmaya ve dernekte üye kalmaya zorlanamaz.

Dernek kurma hürriyeti ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâk ile başkalarının hürriyetlerinin korunması sebepleriyle ve kanunla sınırlanabilir...

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Örgütlenme Özgürlüğü

Anayasa

Md. 33: Dernek kurma hürriyeti

…

Birinci fıkra hükmü, Silahlı Kuvvetler ve kolluk kuvvetleri mensuplarına ve görevlerinin gerektirdiği ölçüde Devlet memurlarına kanunla sınırlamalar getirilmesine engel değildir.

Bu madde hükümleri vakıflarla ilgili olarak da uygulanır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Toplanma Özgürlüğü

- Toplantı yapanların “niyeti” (hakkı kullanacak kişi veya örgütün o ana kadar ki tutum ve açıklamaları) ve hakkın kullanımı sırasındaki tutum ve davranışlar barışçıl olup olmadığında dikkate alınır.
- Toplantı barışçıl olduğu sürece amacı önemli değildir.
- Siyasi, dini kültürel, sosyal vs. herhangi bir amaçla düzenlenebilir.
- Miting, sergi, konser, fuar, seminer, resepsiyon vs. her türlü biçimde kullanılabilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Toplanma Özgürlüğü

- Toplantının yürütülüş şekli de yine toplantı mekanı, içeriği ve toplantı ve gösterinin amacı ile doğrudan bağlantılıdır.
- Kural olarak devletin görevi bu hakkın kullanılmasını sağlamak olduğu için bildirim yükümlülüğü getirilebilir.
- Ancak bildirim yapılmamış olması bir toplantıyı hukuka aykırı hale getiremez.
- Bildirimin yapılmamış kabul edilmesi veya reddi ancak haklı bir nedenle mümkündür.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Toplanma Özgürlüğü

- Toplantının amacı/konusu ile o an orada yapılması arasında bir bağlantı mevcutsa spontane gelişen gösterilerde bildirim yükümlülüğü getirilmemelidir.
- Toplantı caddelerde, meydanlarda, parklarda, kiliselerde, mahkeme binaları dahil kamu kurumları içinde gerçekleştirilebilir.
- AİHM toplantının şekli ile yapıldığı mekan arasında bir bağlantının olup olmadığına bakmaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Toplanma Özgürlüğü

- Dile getirilmek istenen düşüncelerin duyurulabilmesi için en uygun mekanı seçme hakkı öncelikle bu hakkı kullanmak isteyenlerdedir.
- Seçilen mekanın uygun olmadığı düşünüldüğünde haklı gerekçe ileri sürülmelidir.
- Özel kişilere ait mülklerde bu hakkın kullanımına sınırlama getirilebilir.
- Toplantının amacı ile toplantının zamanı ve süresi arasında bir bağlantı olduğu durumda zaman ve süre bakımından sınırlama hakkın ihlaline yol açabilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Toplanma Özgürlüğü

- Bazı durumlarda toplantının istenilen zamanda yapılmaması toplantıyı anlamsız hale getirebilecektir.
- AİHM toplantılarda bu hakkını kullanan kişilerin görüşlerini dile getirmek için yeterli süre tanınıp tanınmadığına bakmaktadır.
- Bir toplantıya ancak barışçıl olmadığı takdirde müdahale edilebilir.
- Toplantının iç hukuka aykırı olması barışçıl olmaktan çıkarmaz.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Toplanma Özgürlüğü

- Bir toplantının kısmen barışçıl olmaması onu barışçıl olmaktan çıkarmaz. Devlet baışçıl bir biçimde toplantıya katılanlara müdahalede bulunamaz.
- Her toplantı hayatın günlük akışını, araç ve yaya trafiğini etkileyecektir ve gürültüye yol açabilecektir. Bu duruma belirli oranda hoşgörü gösterilmesi gerekir.
- Müdahale orantılı olmalıdır.
- Karşı gösteriler toplantı yapmak isteyenleri engellememelidir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Toplanma Özgürlüğü

Anayasa, Md. 34: Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı

Herkes, önceden izin almadan, silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir.

Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlâkın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla ve kanunla sınırlanabilir.

Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunda gösterilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Örgütlenme Özgürlüğü

AİHS, Md. 11:

1. Herkes, barışçıl olarak toplanma özgürlüğü … hakkına sahiptir.

2. Bu hakların kullanımına, ulusal güvenlik veya kamu emniyeti yararı için, düzensizliğin veya suç işlenmesinin önlenmesi için, sağlığın veya ahlakın korunması veya başkalarının hakları ve özgürlüklerinin korunması için, yasa tarafından öngörülen ve demokratik bir toplumda gerekli olanlardan başka bir kısıtlama getirilmeyecektir. Bu madde, bu hakların silahlı kuvvetler, emniyet veya devlet idaresi mensuplarınca kullanılmasına yasaya uygun olarak kısıtlama getirilmesini engellemeyecektir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Bilgi Edinme Hakkı

- Kişinin kendisi hakkında devlet tarafından tutulan verilere erişim hakkı,
- Kişinin kendisi hakkında olmayan ve devlet tarafından tutulan verilere erişim hakkı,
- Kişinin kendisi ile ilgili olmayan, devlet tarafından tutulan ancak kamu yararı taşıyan konularda bilgilendirilme hakkı.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Bilgi Edinme Hakkı

Mahkeme bilgi edinmenin gazetecilikte temel bir hazırlık aşaması olduğunu ve basın özgürlüğünün doğal olarak korunan bir parçası olduğunu vurgulamıştır. Basının kamusal tartışma yaratma işlevinin yalnızca medya ile sınırlı olmadığını ve sivil toplum örgütlerince de üstlenilebileceğini kabul etmiştir. Mahkeme başvurucu sivil toplum örgütünün bilgi edinme hakkı ve diğer insan hakları ile ilgili konularda çalışan bir örgüt olarak erişmek istedikleri bilgiyi kamusal tartışmaların temel bir unsuru yapmak amacı taşıdığı için bazı bilgilerin kendilerine verilmesini talep edebileceği belirtilmiştir. (*Tarsasag a Szabadsagjogokert v. Hungary*, Appl. No. 37374/05, 14.04.2009, para. 27)

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Nefret Söylemi

- Nefret söylemi, ırkçı nefret, yabancı düşmanlığı, anti-semitizm ve hoşgörüsüzlük temelli diğer nefret biçimlerini yayan, teşvik eden, savunan ya da haklı gösteren her tür ifade biçimidir. Hoşgörüsüzlük temelli nefret, saldırgan milliyetçilik ve etnik merkeziyetçilik (ethnocentrism), ayrımcılık ve azınlıklara, göçmenlere ve göçmen kökenli kişilere karşı düşmanlık yoluyla ifade edilen hoşgörüsüzlüğü içermektedir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Nefret Söylemi

- Nefret söylemi ile basın özgürlüğü de zaman zaman karşı karşıya gelebilmektedir. AİHM'ye göre ırkçı bir ifadenin haber verme ve haber analizinin bir parçası olarak mı, yoksa nefret söylemine yataklık edecek bir biçimde mi verildiğinin değerlendirilmesi gerekmektedir.
- Nefret söylemini kullanan ve nefret söylemini kamuoyunun bilgilendirilmesi bakımından yayınlayan kişi arasında ayrım yapılması önemlidir.
- Medya organlarının özellikle siyasi çatışma ve gerilimlerde nefret söyleminin yayılmasına aracılık edebilecekleri için ödev ve sorumlulukları söz konusudur.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Nefret Söylemi

- Medyanın nefret söylemi içerikli ifadeleri yayınlarken sorumlu davranması, nefret söylemine maruz kalan kişilerin haklarının korunması noktasında dengeleyici ifadelere yer vermesi, bu görüşlerin yayılmasını hedeflememesi ve toplum içerisinde yayılan bu tarz görüşleri kamuoyunun dikkatine sunma hedefiyle hareket etmesi gerekiyor.
- Elbette bu dengenin kurulması oldukça zordur.
- Yapılan araştırmalarda ırkçılık söz konusu olduğunda, medya organlarının ırkçılığın bir sorun olarak kamuoyunun dikkatine sunulmasından ve medyanın bu anlamda sorunun çözümü yönünde çabalamaktan çok ırkçılığın yaygınlaşmasına yardımcı olduğunu gösteriyor.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Özel Yaşama Saygı Hakkı

- “Kişinin itibarına yönelik saldırının belirli bir ağırlık düzeyine ulaşması ve kişinin manevi varlığının korunması ve geliştirilmesi hakkından şahsen yararlanmasına zarar verici nitelikte” ise özel yaşamın korunması hakkı üstün tutulabilir. (AYM, *Nilgün Halloran Kararı*, B. No: 2012/1184, 16/7/2014, para 59)
- “Devlet, bireyin manevi varlığının bir parçası olan kişisel şeref ve itibara keyfi olarak müdahale etmemek ve üçüncü kişilerin saldırılarını önlemekle yükümlüdür. Şeref ve itibarı etkileyen sözel saldırılar veya basın ve yayın yolu ile yapılan yayınlara karşı bireyin korunmaması halinde Anayasa’nın 17. maddesinin birinci fıkrası ihlal edilmiş olabilir.” (AYM, *Emin Aydın (2) Kararı*, B. No: 2013/3178, 25/6/2015, para 39)

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Özel Yaşama Saygı Hakkı

Dile getirilen ifadeler kişinin kendi eylemlerinin öngörülebilir bir sonucu olarak itibar kaybına yol açmamalıdır. Kişi kendi eylemlerinin bir sonuca yol açabileceğini öngörebilir durumda ise bu tür eylemler nedeniyle dile getirilen düşüncelere ya da eleştirilere hoşgörü göstermek durumundadır. (AYM, *Tuğrul Culfa Kararı*, B. No: 2013/2593, 11/3/2015, para 51)

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Özel Yaşama Saygı Hakkı

Özel yaşama saygı hakkı ile ifade özgürlüğü arasındaki çatışmanın çözümünde, basında yer alan yazı veya ifadelerin kamuoyunu ilgilendiren genel yarara ilişkin bir tartışmaya sağladığı katkı, hedef alınan kişinin tanınmışlık düzeyi ve yazının amacı, ilgili kişinin yayından önceki davranışı, bilginin elde edilme yöntemi ve doğruluğu, yayının içeriği, biçimi ve sonuçları ve yaptırımın ağırlığı gibi ölçütler üzerinden adil bir dengenin sağlanıp sağlanmadığını değerlendirilmektedir. (AİHM, *Axel Springer AG/Germany (Grand Chamber)*, Appl. No: 39954/08, 07.02.2012)

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Özel Yaşama Saygı Hakkı

- İfade özgürlüğü ile başkalarının hak ve şöhret değerlerinin çatışması hâlinde, eğer şöhreti söz konusu olan kişi sade vatandaş ise özel yaşama saygı hakkı, siyasetçi ise ifade özgürlüğü ağır basabilmektedir. (AYM, *Cem Mermut Kararı*, B. No: 2013/7861, 16/4/2015, para 40)
- Kamuya mal olmamış kişilerin de, daha dar olmakla beraber, bir mahrem alanlarının bulunduğu ve bu kişilerin de özel yaşamlarına saygı gösterilmesini bekleme hakkına sahip oldukları kabul edilebilmektedir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Cevap ve Düzeltme Hakkı

- Bir kişinin saygınlığına, onuruna, şeref ve itibarına müdahale eden veya gerçeğe aykırı olan bir yayının yapılması durumunda aleyhine yayın yapılan kimsenin bu yayına cevap verme ve düzeltmeyi isteme hakkı.
- Kişilere kendileri hakkında yapılan yayının muhatabı olmuş kitleye ulaşarak tartışmaya katılma olanağı da sağlamaktadır.
- Haber ve bilgilerin farklı kaynaklardan alınması ile haber ve bilgi çoğulculuğunu ve dolayısıyla toplumun doğru bilgilendirilmesini sağlamaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Cevap ve Düzeltme Hakkı

Bu tür bir konuda, kamusal tartışmaya sağladığı katkı, toplum menfaati, kişilerin şeref ve itibarının korunma düzeyi ve basın organının ifade özgürlüğü arasındaki menfaatler dengesinin mevcut olup olmadığı ve tekzip talebi kabul edilerek cevap ve düzeltme yayımlanmasına karar verilmesinde açık keyfilik bulunup bulunmadığı gibi ölçütler uygulamaktadır. (AYM, Vural Nasuhbeyoğlu Kararı, B. No: 2013/6146, 17/2/2016, para 40)

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Kişisel Verilerin Korunması Hakkı

- **Kişisel verilerin işlenmesi ve bu tür verilerin serbest dolaşımı bakımından kişilerin korunmasına dair 95/46/EC sayılı Direktif** (Directive 95/46/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 1995 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data)
- **2016/679 sayılı Genel Veri Korunması Tüzüğü** (General Data Protection Regulation-GDPR), Md. 85/1: Gazetecilik amaçları ve akademik, sanatsal veya edebi anlatım amaçları doğrultusunda işleme dedahil olmak üzere, üye devletler bu Tüzük uyarınca kişisel verilerin korunması hakkı ile ifade ve bilgiedinme özgürlüğü hakkını kanunla bağdaştırır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Kişisel Verilerin Korunması Hakkı

- **Anayasa, Md. 20/3:** Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir.
- **Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (6698 sayılı), Md. 28-1/c: Bu Kanun hükümleri aşağıdaki hâllerde uygulanmaz:** c) Kişisel verilerin millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini, ekonomik güvenliği, özel hayatın gizliliğini veya kişilik haklarını ihlal etmemek ya da suç teşkil etmemek kaydıyla, sanat, tarih, edebiyat veya bilimsel amaçlarla ya da ifade özgürlüğü kapsamında işlenmesi.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Unutulma Hakkı

- Günümüzde medya organlarının internet üzerinden ulaşılabilen dijital arşivleri eski tarihli haberlere erişimi olanaklı hale getiriyor.
- AİHM'e göre demokratik bir toplumda basının ilk işlevi olan bekçi köpeği rolünün bir sonucu da arşivlerin halkın erişimine sunulmasıdır. (AİHM, *Times Newspapers Ltd/the United Kingdom(No: 1 and 2)*, Appl. No: 3002/03, 23676/03, 10.03.2009, para 27)
- İnternet üzerinde arşiv oluşturma, aktüalitenin ve haberlerin saklanmasına ve erişilebilirliğine büyük ölçüde hizmet etmektedir. Bu nitelikteki arşivler özellikle doğrudan halkın erişimine açık ve genelde ücretsiz olmaları nedeniyle tarih eğitimi ve araştırma faaliyetleri için kaynak sunmaktadır. (AYM, *Gözde Yiğit Kararı*, B. No: 2014/16026, 5/10/2017, para 22)

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Unutulma Hakkı

- Özel yaşama saygı hakkının beraberinde getirdiği pozitif yükümlülükler kapsamında "devletin bireye geçmişte yaşadıklarının başkaları tarafından öğrenilmesi engellenerek "yeni bir sayfa açma" olanağı verme hususunda bir sorumluluğu" söz konusudur. (AYM, *Fahri Göncü Kararı*, B. No: 2014/17943, 5/10/2017, para 24)
- Unutulma hakkı kişilerin manevi varlıklarını geliştirmelerine bir fırsat vermek açısından devletin pozitif yükümlülüğünün bir sonucudur." (AYM, *N.B.B. Kararı*, B. No: 2013/5653, 3/3/2016, para 49)

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Unutulma Hakkı

- İnternetten bir içeriğin çıkarılması biçiminde bir müdahalenin ifade özgürlüğüne uygun olabilmesi için "yayının içeriği, yayında kaldığı süre, güncelliğini yitirme, tarihsel bir veri olarak kabul edilememe, kamu yararına katkısı (toplumsal açıdan haberin değeri, haberin geleceğe ışık tutan niteliği) habere konu kişinin siyasetçi veya ünlü olup olmadığı, haber veya makalenin konusu, bu bağlamda haberin olgusal gerçekler ya da değer yargısı içerip içermediği, halkın ilgili veriye yönelik ilgisi" gibi ölçütler çerçevesinde bir değerlendirme yapılması gerekmektedir. (AYM, *Fahri Göncü Kararı*, B. No: 2014/17943, 5/10/2017, para 25)

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Unutulma Hakkı

- Haberin gerçek olup-olmaması,
- Kişinin siyasi veya medyatik bir kişiliğe sahip olup olmaması,
- Haberin üzerinden uzun bir süre geçip geçmemesi,
- Haber ve yazıların arşivde kolaylıkla ulaşılabilir kılınması için gerekli haber ve bilgilendirme değerinin devam edip etmemesi,
- Arşivde arama yapmaya imkân tanıyan haber ile kişi arasında ilişki kuran kişisel verilerin silinmesi, haberin anonim hâle getirilmesi, haber içeriğinin bir kısmına erişimin engellenmesi gibi alternatif yöntemlerin uygulanabilirliği.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

İfade ve Bilgi Edinme Özgürlüğü

VII. Oturum

Doç. Dr. Ulaş Karan

ulas.karan@bilgi.edu.tr

18 Kasım 2022

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Sınırlama Rejimi

- Mutlak hak değildir.
- Özgürlük esas, sınırlama istisnadır.
- Sınırlamalar daha dar yorumlanmalıdır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Sınırlama Rejimi

- Nefret söylemi, soykırımın inkarı, hoşgörüsüzlüğe dayalı nefreti yayan, kışkırtan, destekleyen veya haklı çıkaran diğer ifade biçimleri…

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Sınırlama Rejimi

- Bir müdahale var mı?
- Müdahale hukuken/kanunla öngörülmüş mü?
- Müdahale meşru bir amaç taşıyor mu?
- Müdahale demokratik toplum gereklerine uygun mu?

  - Müdahale için zorlayıcı bir toplumsal ihtiyaç mevcut mu?

  - Müdahalede başvurulan araç, ulaşılmak istenen amaç ile orantılı mı?

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Sınırlama Rejimi

Kanunilik ölçütü

- Müdahalenin kanuni dayanağı mevcut mu?
- Kanun hükmü "yeterince erişilebilir mi"?
- Kanun hükmü "kişilerin davranışını düzenleyebilmesi açısından yeterli bir belirlilik ile formüle edilmiş mi"?

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Sınırlama Rejimi

Meşru amaç ölçütü

Anayasa, md. 26: Millî güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği, Cumhuriyetin temel nitelikleri ve Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunması, suçların önlenmesi, suçluların cezalandırılması, Devlet sırrı olarak usulünce belirtilmiş bilgilerin açıklanmaması, başkalarının şöhret veya haklarının, özel ve aile hayatlarının yahut kanunun öngördüğü meslek sırlarının korunması veya yargılama görevinin gereğine uygun olarak yerine getirilmesi

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Sınırlama Rejimi

Meşru amaç ölçütü

AİHS, md. 10: Ulusal güvenliğin, toprak bütünlüğünün veya kamu güvenliğinin korunması, kamu düzeninin sağlanması ve suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın, başkalarının şöhret ve haklarının korunması, gizli bilgilerin yayılmasının önlenmesi veya yargı erkinin yetki ve tarafsızlığının güvence altına alınması.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Sınırlama Rejimi

Demokratik toplumda gereklilik ölçütü

1. Zorlayıcı Toplumsal İhtiyaç:

- Gereklilik, makul veya kabul edilebilir anlamında kullanılıyor.
- Müdahaleye zorlayan bir toplumsal gereksinim söz konusu mu?
- Sınırlayıcı tedbir, zorlayıcı bir toplumsal ihtiyacın karşılanması ya da gidilebilecek en son çare niteliğinde değilse, demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun bir tedbir olarak değerlendirilemez. (AYM, *Emin Aydın Kararı*, B. No: 2013/2602, 23/1/2014, para. 48)

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Sınırlama Rejimi

Demokratik toplumda gereklilik ölçütü

1. Zorlayıcı Toplumsal İhtiyaç:

- Sınırlamaya dair zorlayıcı toplumsal ihtiyacının ilgili ve yeterli gerekçelerle ortaya konulması gerekmektedir. Bu tür bir gerekçenin ortaya konulamaması söz konusu müdahaleye yönelik zorlayıcı bir toplumsal ihtiyaç olmadığı anlamına gelecektir. (AYM, *Kristal-İş Sendikası Kararı*, B. No: 2014/12166, 2/7/2015, para. 82-83)

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Sınırlama Rejimi

Demokratik toplumda gereklilik ölçütü

2. Ölçülülük:

- Ulaşılmak istenen amaçtan yola çıkarak bu amaca ulaşmak için seçilen aracın ölçülü olması gerekir.
- **Elverişlilik:** Sınırlama ulaşılmak istenen amaca ulaşmaya uygun olmalı.
- **Gereklilik:** Başvurulan araç izlenen amacı gerçekleştirmek için gerekli olmalı, amaca ulaşmak için başka tür bir müdahalenin söz konusu olmaması.
- **Orantılılık:** İzlenen amaç ile araç arasında makul bir denge olması.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Sınırlama Rejimi

Anayasa, Md. 13: Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması

Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Sınırlama Rejimi

Anayasa, Md. 14: Temel hak ve hürriyetlerin kötüye kullanılamaması

Anayasada yer alan hak ve hürriyetlerden hiçbiri, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı ve insan haklarına dayanan demokratik ve lâik Cumhuriyeti ortadan kaldırmayı amaçlayan faaliyetler biçiminde kullanılamaz.

Anayasa hükümlerinden hiçbiri, Devlete veya kişilere, Anayasayla tanınan temel hak ve hürriyetlerin yok edilmesini veya Anayasada belirtilenden daha geniş şekilde sınırlandırılmasını amaçlayan bir faaliyette bulunmayı mümkün kılacak şekilde yorumlanamaz.

Bu hükümlere aykırı faaliyette bulunanlar hakkında uygulanacak müeyyideler, kanunla düzenlenir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Sınırlama Rejimi

Anayasa, Md. 15: Temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının durdurulması

Savaş, seferberlik veya olağanüstü hallerde, milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler ihlal edilmemek kaydıyla, durumun gerektirdiği ölçüde temel hak ve hürriyetlerin kullanılması kısmen veya tamamen durdurulabilir veya bunlar için Anayasada öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınabilir.

Birinci fıkrada belirlenen durumlarda da, savaş hukukuna uygun fiiller sonucu meydana gelen ölümler dışında, kişinin yaşama hakkına, maddi ve manevi varlığının bütünlüğüne dokunulamaz; kimse din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz ve bunlardan dolayı suçlanamaz; suç ve cezalar geçmişe yürütülemez; suçluluğu mahkeme kararı ile saptanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

İfade ve Bilgi Edinme Özgürlüğü

VIII. Oturum

Doç. Dr. Ulaş Karan

ulas.karan@bilgi.edu.tr

18 Kasım 2022

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

İfade ve Bilgi Edinme Özgürlüğü İhlallerinde Aktörler-Örüntüler, Yaşanılan Sorunlar ile Atılabilecek Adımlar

- Aktörler,
- Örüntüler,
- Öne Çıkan Konular,
- Sorunlar

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Aktörler

Yasama

- Kanun çıkarma.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Aktörler

Yürütme

- Uyarı cezası verilmesi; program durdurma cezası verilmesi; idari para cezası verilmesi; artırımlı idari para cezası verilmesi; geçici yayın durdurma verilmesi; yayın lisansının iptali verilmesi (RTÜK)
- Erişim engelleme kararı verilmesi; İçeriğin çıkartılması kararı verilmesi; idari para cezası verilmesi (BTK)

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Aktörler

Yürütme

- Disiplin cezası verilmesi; basılı yayınlara erişimin engellenmesi görsel veya işitsel yayınlara erişimin engellenmesi; yayınlanması istenen bir çalışmanın dışarıya gönderilmesinin engellenmesi (Ceza infaz kurumları)
- İlan kesme cezası verilmesi (Basın İlan Kurumu)

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Aktörler

Yürütme ve İdare

- Kapatma kararı verilmesi
- El koyma kararı verilmesi
- Yayın yasağı getirilmesi
- BTK'ya içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi talebinde bulunulması
- Fiili engelleme

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Aktörler

Yargı

- Tazminat davasında tazminata hükmedilmesi; kınama kararı verilmesi; iş sözleşmesinin feshinin hukuka uygun bulunması. (Hukuk mahkemeleri)
- Soruşturma açılması; Gözaltı kararı verilmesi; Tutuklama talep edilmesi; Kamu davasının açılmasının ertelenmesi kararı verilmesi; Erişim engelleme kararı verilmesi, Ceza davası açılması. (Cumhuriyet Savcılıkları)

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Aktörler

Yargı

- Erişim engelleme kararı verilmesi; İçeriğin yayından çıkarılması kararı verilmesi; Tekzip kararı verilmesi; Tutuklama kararı verilmesi; Adli kontrol kararı verilmesi; Toplatma ve el koyma kararı verilmesi; İletişimin dinlenmesi… (Sulh Ceza Hakimlikleri)
- Disiplin cezasının iptali talebinin reddi; Basılı yayınlara erişimin engellenmesinin iptal talebinin reddi; Görsel veya işitsel yayınlara erişimin engellenmesinin iptal talebinin reddi; Yayınlanması istenen bir çalışmanın dışarıya gönderilmesinin engellenmesinin iptal talebinin reddi… (İnfaz Hakimlikleri)

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Aktörler

Yargı

- İddianamenin kabulü ile yargılamaya başlanması; Tutuklama kararı verilmesi/tutukluluğun devamına karar verilmesi; Hapis cezası verilmesi; Adli para cezası verilmesi; Belli hakları kullanmaktan yoksun bırakma cezası verilmesi; Erteleme kararı verilmesi; Hükmün açıklanmasının geri bırakılması karar verilmesi; Kovuşturmanın ertelenmesi kararı verilmesi; Erişim engelleme kararı verilmesi; Davanın düşürülmesi; Beraat kararı verilmesi… (Ceza Mahkemeleri)
- İdari para cezasının iptal talebinin reddi… (İdare Mahkemeleri)

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Aktörler

Üçüncü Kişiler

- Fiziksel müdahalede bulunulması,
- Tehdit veya taciz edilmesi,
- İfadenin içeriğine müdahale edilmesi,
- İş sözleşmesinin feshedilmesi,
- Tazminat davası açılması,
- İfadenin dile getirilmesinin fiilen engellenmesi,
- Erişim engelleme talep edilmesi…

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Öne Çıkan Konular

Tutuklular/Hükümlüler

- **Erişim** (Dergi, Gazete, Kitap, Fotokopi, CD, Radyo, Televizyon, Bilgisayar vs.)
- **Yayma** (Dilekçe, Kitap, Açlık Grevi, Görüşe çıkmama, Slogan atma vs.)

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE VE AB MALİ İŞBİRLİĞİ TEMEL HAKLAR

Öne Çıkan Konular

Basın Özgürlüğü

- Tutuklama
- Tazminat
- HAGB
- Adli para cezası
- Yayın durdurma/lisansı vermeme/izni vermeme
- Tekzip
- Erişim engelleme

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Öne Çıkan Konular

- Siyasetçiler (Milletvekilleri, Belediye başkanları, Diğer siyasetçiler),
- Akademisyenler,
- Askerler,
- Avukatlar,
- Kamu görevlileri,
- Sıradan vatandaşlar…

25 YEARS

OSCE

the representative on freedom of the media

THERE IS NO SECURITY WITHOUT MEDIA FREEDOM

Antonina Cherevko

Senior Adviser, Office of the OSCE RFoM

17 November 2022

Hate speech and freedom of the media: international law and challenges of regulation

hate speech: no universal definition, highly **context**-dependent

an expression (in any form) of hatred towards a group or an individual because of them having one or more of protected characteristics (ethnicity, religion, gender, migrant status etc.)

online challenges: volume and outreach of harmful discourse

Hate speech and freedom of the media: international law - sources

ICCPR – Article 19, 20
ECHR – Article 10, 17
Genocide Convention (Article 3(c)), Rome Statute of ICC, CERD (Article 4)

Hate speech can have different levels of severity: from incitement to genocide, propaganda for war and grave forms of hate speech described in Article 10 ICCPR to forms of expression which, though raising concerns about intolerance, do not require legal response from the state.

Hate speech and freedom of the media: international law - sources

Article 20 of ICCPR

1. Any propaganda for war shall be prohibited by law.

2. Any **advocacy** of national, racial or religious **hatred** that constitutes **incitement** to ***discrimination, hostility or violence*** shall be prohibited by law.

Recommendation CM/Rec(2022)16[1] of the Committee of Ministers to member States on combating hate speech (Adopted by the Committee of Ministers on 20 May 2022):
"…hate speech is understood as all types of expression that incite, promote, spread or justify violence, hatred or discrimination against a person or group of persons, or that denigrates them, by reason of their real or attributed personal characteristics or status such as "race", colour, language, religion, nationality, national or ethnic origin, age, disability, sex, gender identity and sexual orientation."

Hate speech: 6-part test to assess severity (1)

UN Rabat Plan of Action on the prohibition of advocacy of national, racial or religious hatred that constitutes incitement to discrimination, hostility or violence (2013)
A six-part threshold test was proposed for expressions considered as criminal offences:

(a) Context: Context is of great importance when assessing whether particular statements are likely to incite discrimination, hostility or violence against the target group, and it may have a direct bearing on both intent and/or causation. Analysis of the context should place the speech act within the social and political context prevalent at the time the speech was made and disseminated;
(b) Speaker: The speaker's position or status in the society should be considered, specifically the individual's or organization's standing in the context of the audience to whom the speech is directed;
(c) Intent: Article 20 of the International Covenant on Civil and Political Rights anticipates intent. Negligence and recklessness are not sufficient for an act to be an offence under article 20 of the Covenant, as this article provides for "advocacy" and "incitement" rather than the mere distribution or circulation of material. In this regard, *it requires the activation of a triangular relationship between the object and subject of the speech act as well as the audience*.
(d) Content and form: The content of the speech constitutes one of the key foci of the court's deliberations and is a critical element of incitement. Content analysis may include the degree to which the speech was provocative and direct, as well as the form, style, nature of arguments deployed in the speech or the balance struck between arguments deployed;

Hate speech: 6-part test to assess severity (2)

UN Rabat Plan of Action on the prohibition of advocacy of national, racial or religious hatred that constitutes incitement to discrimination, hostility or violence (2013)
A six-part threshold test was proposed for expressions considered as criminal offences:

(e) Extent of the speech act: Extent includes such elements as the reach of the speech act, its public nature, its magnitude and size of its audience. Other elements to consider include whether the speech is public, what means of dissemination are used, for example by a single leaflet or broadcast in the mainstream media or via the Internet, the frequency, the quantity and the extent of the communications, whether the audience had the means to act on the incitement, whether the statement (or work) is circulated in a restricted environment or widely accessible to the general public;

(f) Likelihood, including imminence: Incitement, by definition, is an inchoate crime. The action advocated through incitement speech does not have to be committed for said speech to amount to a crime. Nevertheless, some degree of risk of harm must be identified. It means that the courts will have to determine that there was a reasonable probability that the speech would succeed in inciting actual action against the target group, recognizing that such causation should be rather direct.

Hate speech: 6-part test to assess severity (3)

UN Rabat Plan of Action on the prohibition of advocacy of national, racial or religious hatred that constitutes incitement to discrimination, hostility or violence (2013)

Triangular relationship re:
Intent

Source: [ARTICLE 19 - 'Hate Speech' Explained: A Toolkit]

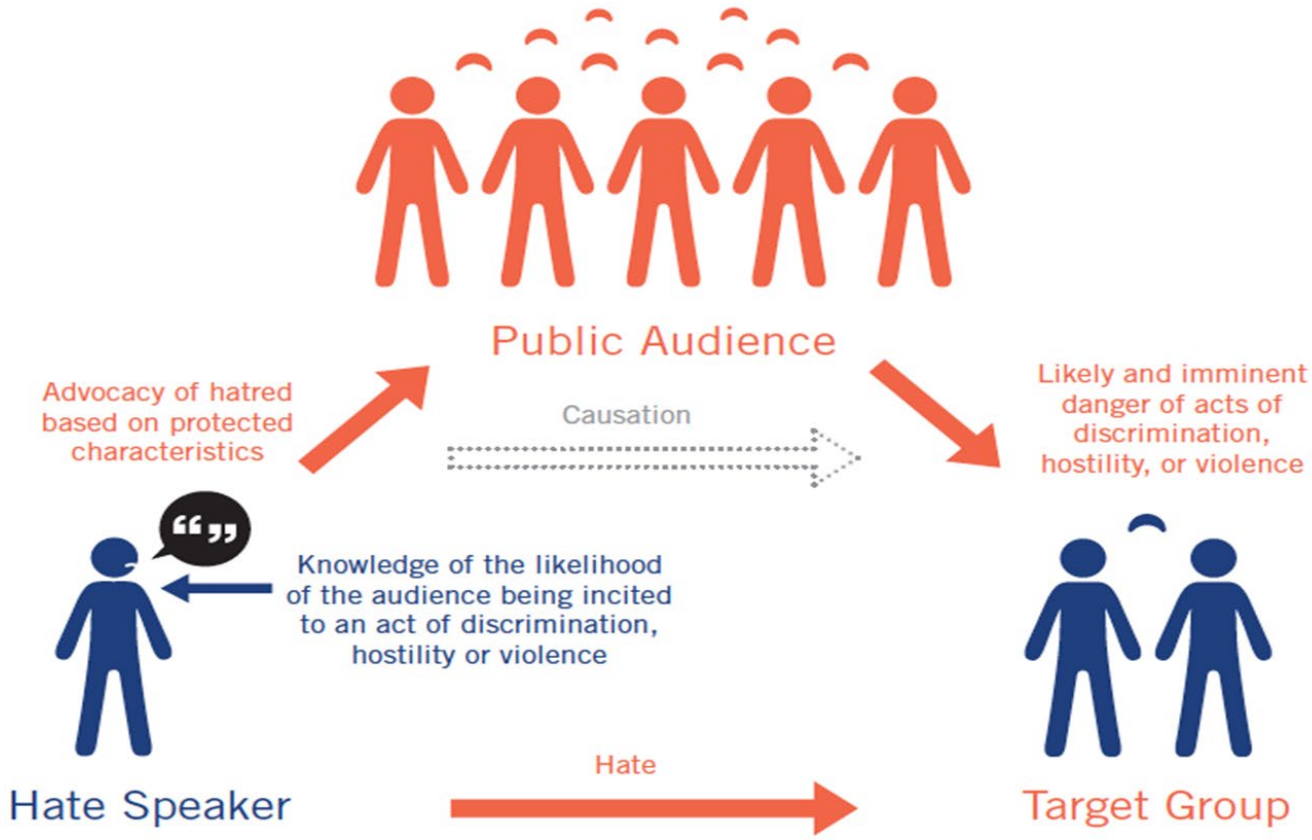

Hate speech: ECtHR key criteria

PERİNÇEK v. SWITZERLAND, Application no. 27510/08, 15 October 2015
the Court assessed Perinçek's public denial of the Armenian genocide through a number of factors, namely:
(1) the nature of his statements;
(2) the place and time when the statements were made;
(3) the extent to which the rights of Armenian were consequently affected;
(4) the existence or lack of consensus among the States parties on criminalizing the denial of genocide, and
(5) the severity of the interference.

Jorge López v. Spain, Application no. 54140/21, 13 October 2022
The ECtHR refered to some of its earlier case law regarding statements **that might constitute a call to violence**, in which it considered the following relevant factors:
(i) whether the statements were made against **a tense political or social background**,
(ii) whether the statements, fairly construed and seen in their immediate or wider context, could be seen **as a direct or indirect call for violence or as a justification of violence, hatred or intolerance**, and
(iii) the **manner** in which the statements were made, and **their capacity – direct or indirect – to lead to harmful consequences**.

Hate speech: areas of tension and confusion

Hate speech v Disinformation (information disorder, a tool for disinformation)

Hate speech v Defamation (different problems at hand)

Hate speech v “extremism” / terrorism (confusing legislation)

Hate speech v hate crime (could be related but not always)

Guides Related to Hate Crime | OSCE

HCRW | Hate crime reporting (osce.org)

Most wide-spread problems pertinent to the court practice in hate speech cases at the national level in many OSCE participating States:

- 6-part test Not applied (ignoring analysis of intent)
- Overreliance on linguistic expertise
- Difficulties in applying confusing legislation

Hate speech and media

Differentiation between broadcasting and print/ online (frequencies, impact)

Prohibition of illegal content e.g. serous forms of hate speech

Reliance on self-regulation, co-regulation where it concerns addressing negative stereotypes and/or prejudice

Media can play a huge positive role in terms of hate speech prevention and challenging harmful narratives

Hate speech and social media platforms/ internet intermediaries

Recommendation CM/Rec(2018)2 of the Committee of Ministers to member States on the roles and responsibilities of internet intermediaries (Adopted by the Committee of Ministers on 7 March 2018):

- Graduated and differentiated approach
- de facto 2 types of intermediaries
- No general monitoring obligation
- State authorities should obtain an order by a judicial authority or other **independent** administrative authority, whose decisions are subject to judicial review, when demanding intermediaries to restrict access to content

Regulatory challenges:

- Speech regulation delegated/outsourced to private entities (?)
- Lack of transparency
- Lack of complaints mechanisms
- Automated filters not always successful
- Global outreach v local regulation

Hate speech and freedom of the media: What should States do?

Strictly refrain from supporting and/or spreading propaganda for war and/or hate speech

Ensure there is proper criminal, civil and administrative legislation in line with international standards

Refrain from illegitimate interference with freedom of expression and freedom of the media

Ensure that law enforcement and judiciary are properly “equipped” to deal with hate speech cases and hate crimes

Ensure there is independent quality public service broadcasting

Design and apply a wide range of positive measures in education and culture

Tolerate high levels of criticism towards public authorities while still being extremely vigilant in order Not to support hate discourse towards individuals or groups with protected characteristics

OSCE RFoM Mandate: Hate Speech

While noting that speech, which offends authorities, is often mischaracterized as hate speech or "extremist expression", the Representative supports participating States in their efforts to counter grave forms of hate speech in the media in line with the international standards and relevant OSCE freedom of expression commitments as well as in developing positive measures to tackle the complex problem of hateful discourse online and offline.

Useful links:

Communiqué by the OSCE Representative on Freedom of the Media: A call to protect media freedom during armed conflict and to stop propaganda for war | 2022
Joint Declaration on Freedom of Expression and Gender Justice | 2022
Freedom of Media in Elections and Counteracting Disinformation | 2022
Joint Declaration on Politicians and Public Officials and Freedom of Expression | 2021
Joint Declaration on Freedom of Expression and Countering Violent Extremism | 2016
Propaganda and Freedom of the Media | 2015
Joint Declaration on Defamation of Religions, and Anti-Terrorism and Anti-Extremism Legislation | 2008
Ending the Chilling Effect - Working to Repeal Criminal Libel and Insult Laws | 2004

9 November 2022
OSCE RFoM on Countering Hate Speech

- Cooperation across institutions
- Regular regional events
- Assistance to pS, *e.g*. on legal frameworks & law application

Events

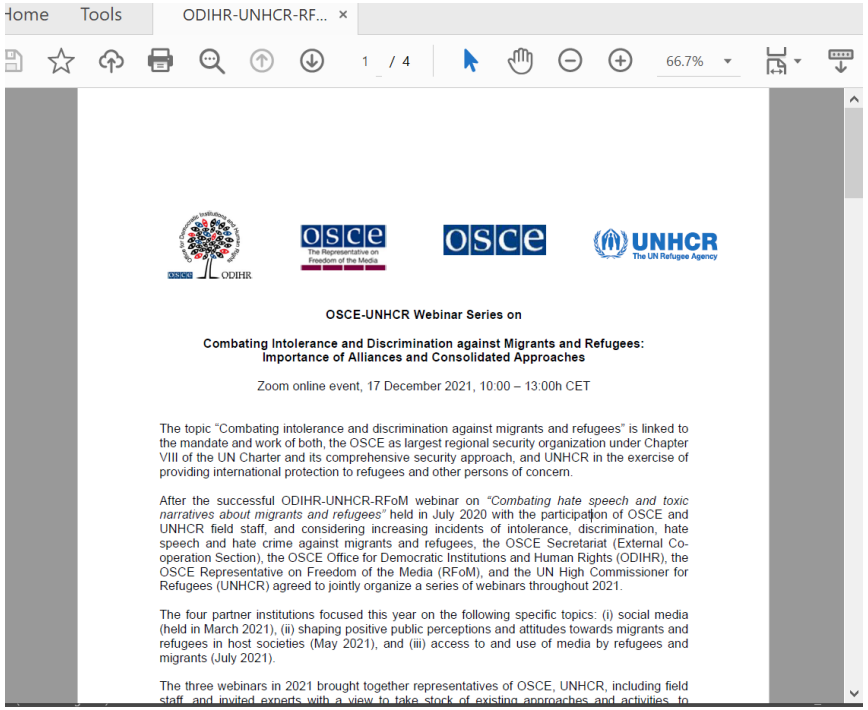
Home Tools ODIHR-UNHCR-RF... ×

1 / 4 66.7%

ODIHR OSCE The Representative on Freedom of the Media OSCE UNHCR The UN Refugee Agency

OSCE-UNHCR Webinar Series on

Combating Intolerance and Discrimination against Migrants and Refugees: Importance of Alliances and Consolidated Approaches

Zoom online event, 17 December 2021, 10:00 – 13:00h CET

The topic "Combating intolerance and discrimination against migrants and refugees" is linked to the mandate and work of both, the OSCE as largest regional security organization under Chapter VIII of the UN Charter and its comprehensive security approach, and UNHCR in the exercise of providing international protection to refugees and other persons of concern.

After the successful ODIHR-UNHCR-RFoM webinar on *"Combating hate speech and toxic narratives about migrants and refugees"* held in July 2020 with the participation of OSCE and UNHCR field staff, and considering increasing incidents of intolerance, discrimination, hate speech and hate crime against migrants and refugees, the OSCE Secretariat (External Co-operation Section), the OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR), the OSCE Representative on Freedom of the Media (RFoM), and the UN High Commissioner for Refugees (UNHCR) agreed to jointly organize a series of webinars throughout 2021.

The four partner institutions focused this year on the following specific topics: (i) social media (held in March 2021), (ii) shaping positive public perceptions and attitudes towards migrants and refugees in host societies (May 2021), and (iii) access to and use of media by refugees and migrants (July 2021).

The three webinars in 2021 brought together representatives of OSCE, UNHCR, including field staff, and invited experts with a view to take stock of existing approaches and activities, to

- [(28) Combating Intolerance and Discrimination against Migrants and Refugees - YouTube]

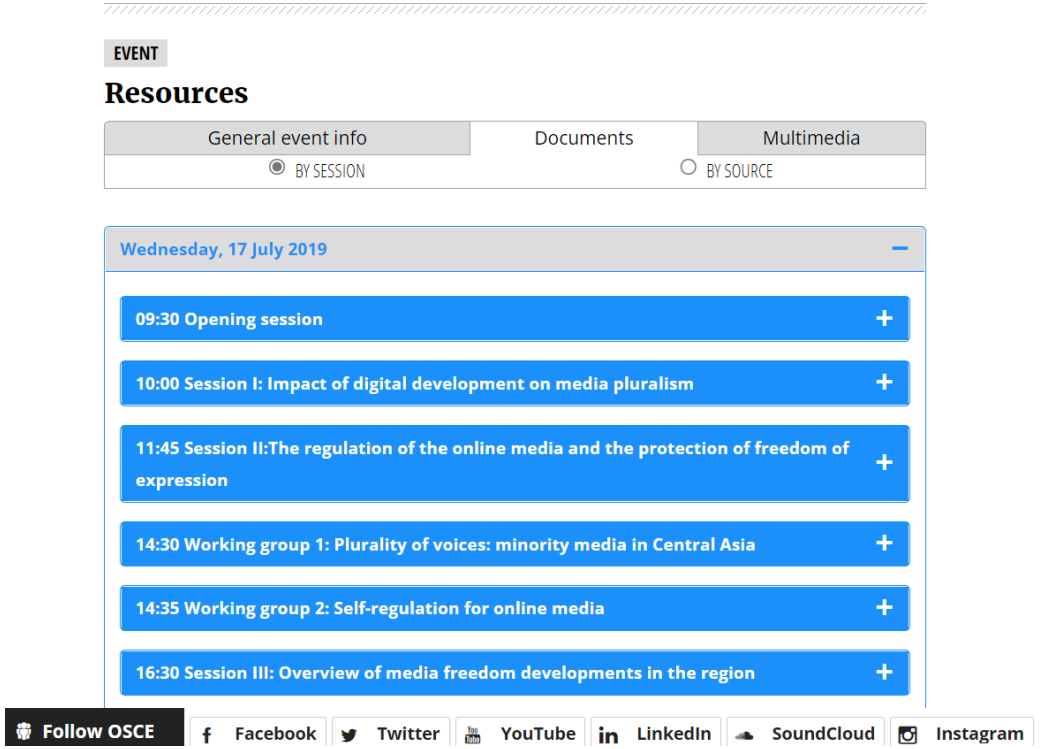
EVENT

Resources

General event info | Documents | Multimedia

BY SESSION BY SOURCE

Wednesday, 17 July 2019

- 09:30 Opening session +
- 10:00 Session I: Impact of digital development on media pluralism +
- 11:45 Session II:The regulation of the online media and the protection of freedom of expression +
- 14:30 Working group 1: Plurality of voices: minority media in Central Asia +
- 14:35 Working group 2: Self-regulation for online media +
- 16:30 Session III: Overview of media freedom developments in the region +

Follow OSCE Facebook Twitter YouTube LinkedIn SoundCloud Instagram

- [21st Central Asia Media Conference – Media freedom and pluralism in times of digital transformation | OSCE]

Legal reviews

Français

11 January 2019

View Now

Recommendations on Protecting Media Freedom and Freedom of Expression in the Regulation of Online Content in South East Europe

The Recommendations on Protecting Media Freedom and Freedom of Expression in the Regulation of Online Content in South East Europe were prepared following the OSCE South East Europe Media Conference organised by the OSCE Representative on Freedom of the Media in co-operation with OSCE Field Operations in South East Europe. The objective of this non-paper is to contribute to the debate on the issue of Internet regulation, and to enhance regional cooperation in the Western Balkans by involving OSCE participating States, policy makers, media professionals, civil society and all other stakeholders ahead of the adoption of new policies.

Legal document

English

7 September 2018

View Now

Commentary on Some Provisions of the Draft Law of the Republic of Uzbekistan "On Countering Extremism"

Input of the Office of the OSCE Representative on Freedom of the Media to a legal review of Uzbekistan's draft law "On Countering Extremism" with an analysis of its provisions that might be affecting media freedom. This review contributed to the broad consolidated feedback on the draft law from various executive structures of the OSCE. The analysis yielded several recommendations and offered further assistance of the Office to the Uzbekistan authorities. Prepared in Juen 2018 by Dr. Andrey Rikhter, Senior Adviser to the OSCE Representative on Freedom of the Media.

Legal document

English

24 August 2018

View Now

Note on the Legal and Political Circumstances Related to the Detention and Release in 2017 of Several Turkish Journalists in Spain

The Note on the Legal and Political Circumstances Related to the Detention and Release in 2017 of Several Turkish Journalists in Spain

Forthcoming

- 12 December 2022

- A joint OSCE FoM, ODIHR & HCNM event on countering hate speech in the OSCE area:

- Tendencies, crises & intersectionality
- Remedies & best practice examples

IPA III PROGRAMMING FRAMEWORK

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

REPUBLIC OF TURKEY
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
DIRECTORATE FOR EU AFFAIRS

FUNDAMENTAL RIGHTS

Fundamental rights are largely enshrined in the legislation of the IPA III beneficiaries, while in some cases the **legal framework still needs to be brought into line with the European Convention on Human Rights (ECHR) and European Court of Human Rights (ECtHR) case law.** However, more needs to be done to ensure these rights are **fully implemented in practice**. The specific objective of IPA III will thus be to ensure the alignment of the legal framework with EU and international standards as well as to establish a solid track-record in respecting fundamental rights.

IPA III support will **prioritise the correct implementation of all the rights and freedoms set out** in the European Convention on Human Rights, its protocols, its jurisprudence and enforcing the judgements of the European Court of Human Rights.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

REPUBLIC OF TURKEY
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
DIRECTORATE FOR EU AFFAIRS

FUNDAMENTAL RIGHTS

Promoting and protecting freedom of expression and the **independence of media** as a pillar of democracy remains a priority. The media business environment is also characterised by political interference and ambiguous media ownership that undermine the sustainability of independent media. The fight against **disinformation** is fundamental to maintain a democratic and open society.

Important efforts are also still needed to address in particular **hate speech (including hate speech online) and violence**.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

REPUBLIC OF TURKEY
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
DIRECTORATE FOR EU AFFAIRS

2022 Türkiye Raporu

..uyumda hâlâ başlangıç düzeyindedir ve son yıllarda gözlemlenen ciddi gerileme devam etmiştir.

- tutuklu yargılanan gazetecileri, insan hakları savunucularını, avukatları, yazarları ve akademisyenleri serbest bırakması;
- bu kişiler aleyhine açılan ceza davalarının AİHS ve AİHM kriterlerine uygun olarak sonuçlandırılmasını sağlaması;
- basının görevini bağımsız şekilde ve misilleme veya işten çıkarılma kaygısı duymaksızın yerine getirebileceği güvenli, çoğulcu ve elverişli bir ortamı sağlaması; bu, devlet ve devlet dışı aktörler tarafından basın kuruluşlarına yönelik sindirme, müdahale ve baskı eylemlerine son verilmesini de kapsamaktadır.
- başta Terörle Mücadele Kanunu, Türk Ceza Kanunu, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun ve Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun olmak üzere, ceza mevzuatını Avrupa standartlarına uygun hâle getirmesi ve ifade özgürlüğünü kısıtlamayacak biçimde uygulanmasını sağlaması;
- hakaret suçu ve diğer benzer suçlarla ilgili ceza hukuku hükümlerinin muhalif kişiler üzerinde baskı kurma aracı olarak kullanılmamasını sağlaması gerekmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

REPUBLIC OF TURKEY
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
DIRECTORATE FOR EU AFFAIRS

Q&A